

Πριν, κατά και μετά το MSc in Business Economics, Finance and Banking

του Μανώλη Δασκαλάκη

Το άρθρο αυτό θα ήθελα να το αφιερώσω στη μνήμη του πατέρα μου Στέλιου Δασκαλάκη που έφυγε από κοντά μας και στον οποίον ούτως ή άλλως οφείλω εκτός άλλων την αναλυτική και θετική μου σκέψη.

Στους περισσότερους από εμάς τους απόφοιτους των τελευταίων δέκα-δεκαπέντε ετών των Πανεπιστημίων και ΤΕΙ της χώρας έχει περάσει από το μυαλό το μεταπτυχιακό σαν ιδέα ήδη πριν από την απόκτηση του βασικού πτυχίου. Πολλοί από εμάς την κάναμε την ιδέα πράξη, ωστόσο η διαδικασία προετοιμασίας και η υλοποίησης για πολλούς δεν ήταν εύκολη. Κάποιοι από εμάς παλέψαμε να πείσουμε τους εαυτούς μας, ή αλλιώς αν θέλετε, περάσαμε ένα στάδιο αμφισβήτησης και απογοήτευσης για το μέλλον μας και την επαγγελματική μας σταδιοδρομία και εξέλιξη. Για κάποιους από εμάς ήταν μια απόφαση που είχε ήδη παρθεί από το γυμνάσιο ή το λύκειο. Για όλους όμως τελικά που πήραν την απόφαση, η ιδέα είχε ωριμάσει στο μυαλό με τα χρόνια είτε ασυνείδητα, είτε με την επίπονη διαδικασία του συνδυασμού των επιθυμιών ενός ενήλικα ανθρώπου και της «θυσίας» για την επίτευξη των στόχων του. Για όσους έχουν σπουδάσει Οικονομικά, δε μπορούν παρά να το βλέπουν σαν κόστος ευκαιρίας: θυσιάζουμε λίγο ή πολύ χρόνο(ενέργεια) από μια δραστηριότητα μας, για να έχουμε λίγο ή πολύ περισσότερη ενέργεια για κάποια άλλη δραστηριό-

τητα, πάντα με βάση τη αντοχή μας και το στόχο μας.

Τα πανεπιστήμια ανά την Ευρώπη και την Ελλάδα προσφέρουν συνολικά μερικές χιλιάδες προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών και είναι εύκολο να χαθεί κανείς ψάχνοντας. Για μένα η απόφαση φοίτησης πάρθηκε με κριτήριο το αντικείμενο/πρόγραμμα σπουδών και το γεωγραφικό τόπο.

Τα δύο εξάμηνα πλήρους φοίτησης και η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας στο MSc in Business Economics, Finance and Banking του University of Portsmouth σε συνεργασία με το ΤΕΙ Κρήτης, ήταν ο κόπος που ανταμείφτηκε με την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου. Ποιος ο λόγος όμως να μπει κανείς στον κόπο(;) Υπάρχει η άποψη πως ένας ακόμα τίτλος, ένα «χαρτί» για την αγορά εργασίας για το Δημόσιο και τον Ιδιωτικό τομέα της χώρας είναι ατού. Υπάρχει και η πιο ρεαλιστική άποψη, ότι οι σπουδές βοηθούν να αποκτήσεις μια γενική παιδεία και ότι είναι μια αβέβαιη επένδυση, αλλά δε θα καθούν ποτέ · ότι κάποια στιγμή θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ενδεχομένως, αν το επιτρέψουν οι συνθήκες. Ειδικά

για τους προπτυχιακούς φοιτητές του σήμερα, το 2011, ένα από τα χειρότερα έτη - ελπίζω - της ελληνικής οικονομικής κρίσης, όλες οι αποφάσεις περί του θέματος φαντάζουν πιο δύσκολες.

Ένας τριτοετής προπτυχιακός φοιτητής στα Οικονομικά εν έτει 2011 θα μπορούσε σε αυτό το σημείο να μου πει: «Δε θέλω να σπουδάσω άλλο, τουλάχιστον όχι Οικονομικά και Χρηματοοικονομικά. Διαβάζω για το χρηματοπιστωτικό σύστημα, μακροοικονομικά και οικονομική ιστορία και είμαι επιμελής φοιτητής και γνωρίζω πλέον ότι μια οικονομική κρίση όπως αυτή που περνάει η Ελλάδα τώρα δεν ξεπερνιέται με επιβολή νέων φόρων. Ανάκαμψη της οικονομίας δεν επιτυγχάνεται με τους φόρους. Λύση θα ήταν ακριβώς το αντίθετο. Επίσης γνωρίζω πως το χρηματοπιστωτικό σύστημα μπορεί να μας προστατέψει από μια κρίση, όχι να χρησιμοποιείται εναντίον μιας οικονομίας. Δεν πιστεύω σε αυτά που μας διδάσκουν οι οικονομολόγοι και δεν πιστεύω στα μέτρα που εξαγγέλλει κάθε δυο μήνες ο Υπουργός Οικονομικών. Αποφασίζω πως νιώθω αποστροφή για όλους και για όλα και δε συνεχίζω να σπουδάζω. Πόσο μάλλον να κάνω μεταπτυχιακό στα Χρηματοοικονομικά και να σπαταλήσω χρόνο και χρήμα αφού θα αντιμετωπίσω ούτως ή άλλως την ανεργία!»

Η θέση μου θα ήταν πολύ δύσκολη να απαντήσω σε αυτά. Θα ήταν πολύ δύσκολο να διαφωνήσω. Ωστόσο αυτό που μπορώ να κάνω είναι να παρουσιάσω την εμπειρία μου και πως αντιλαμβάνομαι αυτά που έχω κάνει ως τώρα.

Η εμπειρία μου στο μεταπτυχιακό με έφερε κοντά, εμένα σαν απόφοιτο ελληνικού Πανεπιστημίου, με αποφοίτους ΤΕΙ και

Πανεπιστημίων σε κοντινά αθλήματα και διαφορετικά αντικείμενα. Οι απαιτήσεις του μεταπτυχιακού προγράμματος συνοψίζονται στη λέξη συνέπεια. Δεν έχουν να κάνουν τόσο όσο θα πίστευε κάποιος με τον τίτλο σπουδών που έχει ήδη αποκτήσει και τις γνώσεις που έχει αποκτήσει κάποιος σε προπτυχιακό επίπεδο. Δίνεται η ευκαιρία στην αρχή της φοίτησης για επανάληψη ή για απόκτηση μιας βάσης για να μπορείς να ανταπεξέλθεις σε 8 μαθήματα (4 ανά εξάμηνο) και στην διπλωματική εργασία. Τα μαθήματα αφορούν κυρίως στα Τραπεζικά, Οικονομικά και στη Χρηματοοικονομική Ανάλυση Επιχειρήσεων.

Κάθε φοιτητής αναλόγως με τις ως τότε σπουδές που έχει κάνει, έχει ένα πλεονέκτημα. Πολλοί δεν έχουν εξοικείωση με την οικονομική ανάλυση, άλλοι με τους ισολογισμούς και άλλοι με την Αγγλική γλώσσα και τα Μαθηματικά. Λίγοι είναι αυτοί που αισθάνονται 100% έτοιμοι για να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις του μεταπτυχιακού σε όλα τα επίπεδα. Ωστόσο αυτό ισχύει για όλους σχεδόν που ξεκινούν τη φοίτηση και είναι επίσης αυτό που δίνει κίνητρο για να πετύχεις στις εργασίες και στις εξετάσεις. Το πρόγραμμα που ακολουθείται είναι ακριβώς το πρόγραμμα σπουδών του Πανεπιστημίου του Portsmouth (ακόμα και κάποιοι καθηγητές έρχονται κάποιες εβδομάδες κάθε εξάμηνο από την Αγγλία για να διδάξουν τα μαθήματά τους) και υπάρχει ένα πλαίσιο και κάποιοι κανόνες που τηρούνται κατά τη διάρκεια της φοίτησης. Το βασικό πλαίσιο σε κάθε μάθημα είναι ότι παραδίδεται μια εργασία (το πολύ δυο, ομαδικές ή ατομικές) σε συγκεκριμένη ημερομηνία και δίδεται μια γραπτή εξέταση στο τέλος κάθε εξάμηνο. Η παράδοση των εργασιών βοηθάει τη ροή των σπουδών και την ίση κατανομή μέσα στο εξάμηνο της

δουλειάς που πρέπει να γίνει κάθε μάθημα.

Η διπλωματική εργασία (ίσως το πιο ενδιαφέρον κομμάτι του προγράμματος σπουδών) είναι το τελευταίο στάδιο πριν την απόκτηση του τίτλου και αποτελεί όχι μόνο ευκαιρία να ξετυλίξει κάποιος ελεύθερα τη δημιουργικότητά του, αλλά και δυνατότητα να πάρει μια κατεύθυνση μέσα στο πρόγραμμα. Το πρόγραμμα σπουδών δίνει τη δυνατότητα να επιλέξεις μεταξύ θεμάτων που προτείνουν καθηγητές αλλά και να προτείνεις θέμα που έχεις επιλέξει ο ίδιος. Με αυτόν τον τρόπο μπορείς να εστιάσεις σε ένα θέμα, μέσα στο ευρύ φάσμα του αντικειμένου των Χρηματοοικονομικών.

Το μεταπτυχιακό που φιλοξενεί και υποστηρίζει το ΤΕΙ Κρήτης εδώ και κάποια χρόνια με έκανε να δω τα πράγματα με διαφορετική ματιά και με βοήθησε να νιώθω ότι κερδίζω σιγά σιγά το στοίχημα της αισιοδοξίας. Το πιο σημαντικό για μένα είναι πως τώρα εκ των υστέρων δεν έχω μετανιώσει την επιλογή μου. Επηρέαστηκε θετικά η ψυχολογία μου, αναθεώρησα δεδομένες καταστάσεις όσο αφορά το επαγγελματικό μου μέλλον, μου ανοιχτήκαν ορίζοντες και έκρινα στην πράξη πως το ελληνικό Πανεπιστήμιο με είχε προετοιμάσει και με το παραπάνω για ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών άλλης ευρωπαϊκής χώρας. Το μέλλον δεν ξέρουμε τι θα μας επιφυλάσσει. Οι οικονομικοί κύκλοι έχουν φάσεις που η διάρκεια τους κυμαίνεται. Πάνω στο διάγραμμα των οικονομικών

κύκλων γνωρίζουμε σε ποια πηλαγιά βρισκόμαστε, αλλά δεν ξέρουμε πόσο δρόμο ακόμα έχουμε. Το βέβαιο για μένα είναι πως, όπως η επαγγελματική μας ζωή πρέπει να προχωράει μπροστά, έτσι και μια οικονομία πρέπει να κοιτάζει μπροστά μέσω της ανάπτυξης και όχι της στασιμότητας. Το άλλο βέβαιο για μένα είναι πως η γνώση εκτός από δικαιώματα, δημιουργεί και υποχρεώσεις.

